

1 Seriál FALLACY (aneb LOGICKÉ OMYLY, KLAMY A BLUDY)

2 (pokračování č.9.)

3 Stáhněte si TOTO DEVÁTÉ pokračování na

4 <http://hurontaria.baf.cz/FALLACY/fallacy9.pdf>

5 Všechny SERIÁLY vůbec najdete na:

6 <http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fake.htm>

7 =====

8 Dnes opět pokračujeme s dalšími dvěma alogizmy:

9 13) JAZYKOVÉ (LINGUISTICKÉ)

10 14) ZÁVĚR, KTERÝ Z DANÝCH FAKT NEPLYNE (NON-SEQUITUR)

11

12 Možná, že jste si všimli, že obrana je většinou možná ve třech verzích: vysvětlení, ironie anebo případně i použití jiných alogizmů k obraně - není to často zcela čisté, ale cítíte-li, že protivník zúmyslně klame, není důvod, proč nepoužít proti němu stejnou taktiku, zvláště když on tomu zřejmě tak moc nerozumí :-).

13 =====

14 13) JAZYKOVÉ (LINGUISTICKÉ)

15 13a) DŮRAZ

16 Nesprávný důraz nebo i indikace z věty může podstatně změnit význam slova či věty.

17 Příklad: "To jsou jen historky pro malé děti." Tzn. nezpochybňuje se zde jen pravdivost, ale přímo i serióznost tvrzení.

18 Obrana: Jedná se o ránu pod pás, tedy ani naše obrana nebude jemná: "Nebojte se, až dospějete, poznáte, že jsou to historky i pro dospělé :-)"

19

20 13b) DVOJÍ VÝZNAM (amfibolie)

21 Příklad: "Uváděč v divadle" zavádí lidi na jejich sedadla, versus "uváděč v televizi" = moderátor.

22 Obrana: Pokud tomu autorubohý nerozumí, trpělivě mu to vysvětlíme, jako by byl ignorant. Pokud to použil zúmyslně, můžeme udělat totéž nebo ho prostě upozornit, že používá jen ubohý trik s dvojitým významem slov.

23

24 13c) SKLÁDÁNÍ (kompozice)

25 Ne vždy je to jasný omyl jako v tomto případě:

26 Příklad: Kyslík a vodík jsou plyny, tudíž voda je také plyn.

27 Obrana: Protivník zrovna tohle s kyslíkem a vodou nepoužije :-), ale my ho právě touto analogií zesměšíme.

28

29 13d) ROZDĚLENÍ (divize)

30 Usuzování detailů z celku.

31 Příklad: tento nůž je ocelový, tj. čepel, střenka, knoflík i pouzdro jsou z ocele. (Nu mohou, ale většinou všechny nejsou, obzvláště pouzdro, to by pak vážilo víc než nůž:-)

32 Obrana: I tento "příklad s vysvětlením" lze použít jako obranu.

33

34 13e) HOMONYMA

35 Slova stejně znějící, ale s jiným významem.

36 Příklad: Ne, není to ani "zdaleka" tak dobré.

37 Obrana: "to musí být zdaleka, aby to bylo dobré?" Je potřeba najít jiné, stejně ZNĚJÍCÍ slovo se zcela jiným významem a "přidat" to k protivníkovi tvrzení tak, aby se ukázalo, že jde o nesmysl.

38

39 =====

40 14) ZÁVĚR, KTERÝ Z DANÝCH FAKT NEPLYNE (NON-SEQUITUR)

41

42 14a) AFIRMAČNÍ (potvrzující)

43 Příklad: Když řeknu, že bude pršet a ono zaprší, je to důkaz, že umím poručit větru a dešti.

44 Obrana: Opět, on takovou hloupost neřekne, ale my právě analogií můžeme kontrovat a ukázat, že jeho tvrzení je podobný nesmysl.

45

46 14b) POPÍRÁNÍ PŘEDPOKLADU

47 Příklad: Když prší, tak z mraků. (To je OK, mimochodem :-). Závěr: To znamená, že když neprší, tak nejsou žádné mraky.

48 Obrana: Závěr jasně neplatí. Jiná negace, "když nejsou mraky, tak neprší", je správná, ale "přesmyčka" původního tvrzení prostě neplatí.

49

50 14c) V JISTÉM SMYSLU (nebo "jednoduše řečeno")

51 Přetahování vlastností jinam.

52 Příklad: Tvoje teta je blázen. Tedy i ty jsi "v jistém smyslu" blázen.

53 Obrana: "Tvůj otec byl normální, takže ty musíš být také normální? :-). Radš navštiv doktora.

54

55 14d) LOGICKÁ INKONZISTENCE (nespojitosť, nedůslednosť či přímo protikladná tvrzení)

56 Někdy je opravdu těžké zjistit, kde je omyl, jindy ne. Chybí tam logika.

57 Příklad. "Říkal jsi, že jsi byl u doktora, ale já tam byl a ty jsi tam nebyl. Tak proč lžeš?"

58 Obrana: Je mnoho vysvětlení proč js mě tam neviděl: byl jsem třeba už v ordinaci, nebo jsi přišel moc brzo nebo moc pozdě. Ironické vysvětlení: Byl jsi u stejného doktora? Já totiž k psychiatrovi nechodím . . .:-)

59 =====

60